

Bernal, 9 de juliol de 1991

Estimat Joaquim,

rebuda la teva del 14 de juny, juntament amb Interfase amb mosca, que poso a la pila dels llibres per llegir, però en primer lloc. Ara tot just he acabat la del Madani, que m'ha agradat molt.

Finalment, l'Agut ha sortit amb la seva, ja que t'anava al darrere per pescar algun dels teus llibres. El que és important, però, és que et pagui i totes aquestes avantatges que anomenes, quant als llibres de servei de premsa o de la meticulositat en la correcció dels textos.

Ja que parles de Columna, he de dir-te que l'altre dia vaig tenir ocasió de parlar per telèfon amb l'Alzuela! Em va trucar perquè han heretat un llibre traduït (en part) per mi, d'EDHASA: es tracta de Adéu a Berlín de l'Isherwood. Es veu que ells han comprat els drets de totes les obres d'aquest autor, i EDHASA ha perdut els d'aquesta, per no haver-la publicat a temps. Així que, d'una banda, en Parcerisas m'ho comentava en una carta per tal que em comunicés amb Columna amb el propòsit de tractar amb ells respecte als drets de traducció; altrament, ho farien els d'EDHASA, però es quedarien el 40%, cosa que, a criteri meu, els correspon a dreta llei, ja que a mi m'havien pagat religiosament, i ells no se n'han rescabalat gens en no haver-la editat. Mentrestant, l'Alzuela volia saber si jo no tenia cap inconvenient que la publicuessin ells. Així que li vaig contestar que no hi tenia cap inconvenient, és clar, i que tractessin la qüestió dels drets amb en Parcerisas. I vaig aprofitar l'avinentesa per parlar-li de Els llibres de la meva vida. En principi, va tenir interès a llegir-la, de manera que, quan vaig parlar amb en Clapés, per una altra cosa, li vaig dir que li passés la còpia que tenia ell en cartera. L'Alzuela va estar molt cordial, em va dir que, més endavant, arran d'un pla de noves col·leccions, volia que els traduís alguna cosa, etc. Potser li va semblar que, comptat i debatut, amb això del telèfon, del fax i tota la pesca, l'Argentina no és tan lluny com li ho semblava... Tanmateix, t'agraeixo la teva bona disposició per dur endavant la gestió.

Quant a d'altres traduccions exhaurides, en Clapés va suggerir-me de proposar El temps dels assassins a EUMO. Per la meva banda, he ofert Equus

que en Cendrós no va arribar a publicar, a Ed. 62, per a la col. El Galliner, i també els he ofert Allò que el vent s'endugué. Al mateix temps, els proposava de fer un volum amb tots els pròlegs meus sobre autors anglo-saxons, per a alguna col·lecció destinada a estudiants de literatura. Primer vaig escriure a en Vallverdú, però m'ha dit que més val que ho digui a l'Àlex Broch, que és, en definitiva, qui s'ho hauria de mirar, i així ho he fet, avui mateix. Amb tot, tinc la impressió que, tret de Equus, no crec que els interessin les altres dues coses, o sigui que ja tinc pensat d'oferir la novel·la de la Mitchell a Columna, o no sé si no podria interessar-li a EDHASA. De moment, els d'Edicions B sembla que només tenen interès a treure la traducció castellana. Esperarem, però, a veure què hi diuen els de can 62. Perquè els d'Ed. B es van fer un embull, respecte als drets de les traduccions castellana i catalana, i la troca es va embolicar més perquè aquesta gent escriuen en castellà. Així és que van adreçar-se als de l'Enciclopèdia per demanar-los els drets de la traducció castellana (que abans els tenia l'Aymà); els de l'Enciclopèdia es van pensar que demanaven els de la catalana i els van dir que els tenia jo. Quan jo vaig rebre el fax, si bé vaig veure que el títol el posaven en castellà, no vaig dubtar a interpretar que es referien a la meva, de traducció, ja que els de Proa els havien dit que s'adrecessin a mi. En fi, quan van rebre la meva resposta, es van adonar que l'havien espifiada. En aquest cas, doncs, va ser positiu de fer-me valer: o sigui, he pogut fer el fatxenda, sense perdre bous i esquelles.

Sí, tens raó respecte a The Grapes of Wrath, que és, en efecte, Els raïms de la ira. En canvi, El petit camp de Déu (God's Little Acre) és de l'Erskine Caldwell i no pas del Steinbeck... Però, no t'amofinis, els anys no passen debades... I, de més a més, t'ho vols menjar tot, tu també! Jo crec que està bé, això de no ser docte en res. El que val és passar-s'ho bé fent totes aquelles coses que t'agraden, ja que, ben mirat, és tot el que ens endurem del pas per aquesta terra... No t'hi posis pedres al fetge, home!

Molt bé l'article sobre aquest conte d'en Pedroló, així com els comentaris que fas a l'entorn d'aquest aspecte de la seva vida, que segurament

tens tota la raó, quant a això de fer-li el salt a la dona i a no haver estat mai en un hotel, etc. Sí, sí, n'hi ha tants d'aspectes de la seva obra que caldrà estudiar algun dia! Però, ja s'ho faran, eh? L'altre dia, en Cahner em demanava un article sobre la novel·lística del nostre estimat i enyorat amic per a la Revista de Catalunya, i li vaig dir que, si no m'acuitava, miraria de fer-lo, sobretot perquè seria una ocasió per actualitzar el meu llibre, que comprenia la producció fins al 80, si fa no fa, o sigui que caldria estudiar les novel·les posteriors corresponents a l'última dècada, però..., tu saps quina mandra que m'agafa quan veig al meu davant els quatre llibres, gruixuts com maons, dels Apòcrifs, així com Tot o nul, Exemplar d'arxiu, Crucifeminació, La creació de la realitat..., No hi fa res si el comte... i algun altre més? I és així, per cert, com he comprovat que em falta Joc tapat, que va publicar, em sembla, l'editorial 3 i 4 de València, oi? Es pot trobar, aquest llibre?

He vist a la memòria de l'AELLC que el dia de l'assemblea hi era present la Montserrat Roig, i, com que tu també hi eres, volia preguntar-te si hi vas parlar. Joestic la mar d'intrigat, perquè li vaig escriure en tornar de Barcelona, sense haver-nos pogut veure, per allò del tractament quimioteràpic, tot adjuntant-li la plaquette sobre en Miller, però no n'he tingut cap més notícia.

Amb què ens hem escrit unes quantes cartes ha estat amb en Matthew Tree, aquell anglès fan de Henry Miller. Fins i tot, em va fer una entrevista per escrit sobre aquest autor, que pensava publicar a El Temps, on sembla que hi tenia una porta oberta, però, com que la cosa va sortir força llarga, i a El Temps no hi dediquen massa espai a coses literàries, li vaig suggerir que parlés amb l'Agustí Pons per veure si li acceptaven a l'Avui. Encara no sé quin resultat n'ha tret.

Els de la Societat d'Autors s'han portat bastant bé. Dic bastant, perquè són uns lladres. Et descompten un 16% de despeses d'administració, més un 25% de l'IRPF, però, amb tot, a part de les seixanta i tantes mil que em van pagar a Barcelona, ara m'han enviat un taló de 430 US, a través d'una delegació que tenen a Buenos Aires, juntament amb les liquidacions detal-

lades, corresponents a les representacions fetes a Barcelona. Ara correspon que em liquidin els "bolos" que fan a comarques. I, ves per on, em van enviar una carta dient que tenia a cobrar uns drets per la representació de Un tramvia anomenat Desig, que jo no sabia que s'hagués representat mai. Respecte a la Virginia Woolf, espero que l'Institut la publiqui aviat. L'altre dia vaig escriure a en Coca, però, pel que em va dir en Toni, sembla que se n'anaven un mes a Mallorca, de manera que la meva carta dormirà una bona migdiada a la seva bústia.

En Toni, en efecte, no para. Ja m'ha dit que m'enviarà les plaquettes que han aparegut en el curs d'aquest semestre.

En Mallafré em va enviar el seu llibre Llengua de tribu i llengua de polis, que haurà de convertir-se en un manual imprescindible per als estudiants de traductorat.

Escolta, Joaquim, hi ha una cosa que em treu la son: no vaig atinar a demanar-te quant et devia de les quotes de l'AELLCC. Et prego que m'ho diguis i demanaré a la meva cosina que t'ho pagui. Em cau la cara de vergonya, només de pensar-hi.

No sé com ho deuen tenir, els del PEN, això del Congrés internacional que tindrà lloc a Barcelona a l'abril de l'any vinent. Jo prou que vaig deixar caure, davant l'Isidor Cònsul, alguna indirecta, per veure si m'hi invitaven. No he vist que hagin fet res, encara. L'última cosa que vaig rebre va ser el dossier del Col.loqui Pedrolà i el carnet. Ja veurem què passarà.

Vaig acabar la traducció del Sexus i estic embarcat en la de Jane Eyre, que em dóna una feinada impressionant.

Anem suportant el fred i el virus de la grip, que compartim la Isabel i jo, com a bons amants que som. També suportem les bajanades del pallasso de torn, etc.

Una forta abraçada juntament amb els petons que t'envien la Isabel i la Glòria. Vigila les insolacions!